

[Kaj Andresen.]

man ansætter? Mon det giver sikkerhed for de rigtige valg? Der er i hvert fald en hel del, karaktererne ikke fortæller noget om. I den artikel, som den højtærede undervisningsminister citerede i fremsættelsestalen, og som findes i „Folkeskolen“ for den 18. juni 1953, skriver forstander Paaskesen, Skive — jeg beder om formandens tilladelse til et citat —:

„..... under alle omstændigheder kan det fastslås, at det nuværende eksamensbevis intet sikkert siger om mennesket bagved karaktererne, intet sikkert om egenskaber som energi, vilje, initiativ, interesser og dannelse og intet om moralske egenskaber“.

Jeg synes, Paaskesen har ret. Derfor mener jeg, at det foreliggende lovforslag er rigtigt.

Af lovforslagets andre bestemmelser skal jeg kun nævne et par, idet jeg finder det mere praktisk at drøfte enkeltheder i et udvalg. Studenterklassens bevarelse anser jeg for både rigtig og formålstjenlig. At linien er gjort 3-årig, vil næppe skade. Det er næppe under de nuværende forhold muligt at undvære uddannelsen for småbørnslærerinder, og det skal også siges, at der af forskolelærerinderne landet over trods den korte uddannelsestid er udført et dygtigt arbejde med de yngste aldersklasser. Jeg må dog udtale nogen betænkelighed ved at få småbørnslærerinder ind i købstadskolen. Jeg ser bort fra, hvad der er sagt om, at man i fremtiden vil foretrække dem som billigere arbejdskraft, men jeg mener, det er uheldigt, at man derved bryder barnets skolegang over en gang mere. Vi er da ellers, mener jeg, enige om værdien af, at samme lærer følger barnet gennem skolen, og kan beklage, at f. eks. overgangen til mellem-skolen ofte bryder den linie. Med småbørnslærerindernes indførelse i købstadskolen vil der blive to brud på enheden, både efter anden-tredie klasse og eventuelt ved overgangen til mellem-skolen.

Endelig vil jeg sige lidt om et særligt problem, som også berøres af denne lov. Den fastsætter jo rammerne for såvel statsseminariernes som de private seminariers virksomhed, og der er givet private seminarier udstrakt frihed. Nu under jeg gerne de private seminarier, der almindeligvis er op-

rettet ud fra særlige forudsætninger eller af kredse med et bestemt livssyn, en vidtstrakt frihed ved tilrettelæggelsen af det enkelte seminariums virksomhed, men enkelte såkaldte affærer omkring et par private seminarier i de senere år får mig til at henlede opmærksomheden på, at der kunne være grund til for det offentlige på visse områder at sikre sig ret til indgreb. Sagen er den, at det her drejer sig om uddannelse til en livsgerning, en uddannelse, som er bekostelig for den enkelte, og hvis afbrydelse kan få vidtrækkende følger. Efterhånden er det vist sådan, at en stor del af privatseminariernes klientel mere af praktiske og måske tilfældige grunde er kommet netop på det pågældende seminarium. De har krav på at få lov til at gennemføre deres studier under rimelige vilkår og vel også krav på, at staten, der jo betaler en stor del af omkostningerne — eleverne betaler en anden betydelig del — sikrer dem mod vilkårligheder eller overgreb fra seminariernes side, overgreb, som kan betyde økonomiske tab og måske tillige en afbrudt uddannelse. Der findes ikke i lovforslaget nogen bestemmelse, der tager sigte på dette forhold, og jeg vil bede den højtærede undervisningsminister overveje en eller anden form, hvorunder man, uden iøvrigt at antaste privatseminariernes selvstændighed, kunne byde de unge noget større sikkerhed. Det mindste måtte efter min opfattelse dog være, at man instituerede elevråd ved alle seminarier.

Jeg vil slutte med at sige, at det er med glæde, jeg tilsiger socialdemokratiets tilslutning til lovforslaget. Der er mange forbedringer indeholdt i dette lovforslag: liniedelingen, den fuldt udbyggede læreruddannelse for alle fag og adskilligt andet. Men for mig at se er den begyndende frigørelse for eksamenstrykket det største fremskridt, lovforslaget åbner mulighed for, ikke alene for læreraspiranter, men også for hele skolen. Vi er vist fra snart sagt alle sider her i landet, uden hensyn til om vi er mere eller mindre konservative, enige om, at eksamensafguderiet er ved at være en plage for skolen, og når der nu viser sig en chance for at rette et slag herimod, burde alle kunne samles derom. Jeg tror, fremtiden vil takke dem, der først brød hul i den mur af eksamenssnobberi, som omgiver os. Læreruddannelsen er grundlaget for hele folkeskolens